

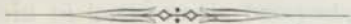
Beretning

om

Arbeidernes fagl. landsorganisations

virksomhed

fra 3die april 1901 til 15de januar 1902

Kristiania

Arbeidernes aktietrykkeri

1902

**ARBEIDERBEVEGELSENS
ARKIV OG BIBLIOTEK**

De paa den sidst afholdte kongres valgte medlemmer til sekretariatet, nemlig A. Pedersen som formand og forretningsfører, J. Johnsen, viceformand, Sverre Iversen som sekretær, og øvrige medlemmer skrædder H. Jensen, Olav Strøm, P. Aarøe og D. Jensen har fungeret i den forløbne tid, med undtagelse af hr. Aarøe, der en kort tid efter kongressen maatte trække sig midlertidig tilbage, grundet gjøremaal inden sin forening. I hans sted har 1ste suppleant, hr. skrædder L. Rasmussen, og delvis tillige 2den suppleant, bogbinder H. Jensen været indkaldt.

I henhold til lovene har fra partistyret været tilforordnet d'herrer Osc. Pedersen og O. Ruud indtil partiets sidste landsmøde, hvorefter hr. Chr. H. Knudsen tiltraadte i hr. O. Pedersens sted.

Til partistyret er fra sekretariatet tilforordnet de samme som tidligere, nemlig d'herrer D. Jensen og J. Johnsen.

I henhold til kongressens bemyndigelse fastsatte sekretariatet i et af sine første møder lønnen, til den afgaaende forretningsfører, hr. D. Jensen, for det gjenstående kvartal af hans funktionstid, til kr. 400.00.

Sekretariatet har i den forløbne tid afholdt i alt 29 ordinære og 1 ekstraordinært møde.

8de mai afholdtes et kombineret hovedstyre- og sekretariatmøde til drøftelse af et fra Norsk arbejdsgiverforening fremsat forslag om udarbejdelse af regler for en voldgiftsret, til paadømmelse af tvistigheder arbejdsgivere og arbeidere imellem. Forslaget gaves

sin tilslutning og en komite paa 3 mand blev nedsat, nemlig d'hr. Olav Strøm, D. Jensen og bogbinder H. Jensen. Denne komite har imidlertid intet møde havt, da man intet videre har hørt fra arbejdsgiverforeningens side angaaende denne sag.

Dette hovedstyremøde var det sidste der afholdtes i henhold til de tidligere gjældende loves regler. Foruden ovennævnte hovedstyremøde har endnu et været afholdt, den 17/7 i henhold til de nye regler. Mødet var sammenkaldt efter forlangende derom fra møbelsnedkersvendenes forening, gennem Træarbejderforbundet, for at afgjøre sekretariatets henstilling til møbelsnedkerne om at afslutte den da paagaende konflikt, paa basis af den mellem de af sekretariatet og Norsk arbejdsgiverforening opnævnte forhandlingskomite vedtagne overenskomst, og forøvrigt ordne sig med hensyn til streikbrydere paa bedste maade. Det var specielt dette sidste punkt som møbelsnedkerne ikke fandt at kunde akceptere, da de fandt at spørgsmaalet var af stor principiel betydning for arbejderorganisationen.

Hovedstyret gav dog med 15 mod 1 st. sekretariatets beslutning sin tilslutning.

Af skrivelser har til sekretariatet i perioden indløbet ialt 131 og afsendt 102, foruden 16 cirkulærskrivelser til samtlige de tilsluttede forbund og foreninger, samt tillige ogsaa de øvrige forbund m. fl.

Af de til landsorganisationen tilsluttede forbunds- og foreningsbestyrelser har været afholdt et fællesmøde den 15de august til drøftelse af stillingen angaaende de da paagaende konflikter.

Resultatet af dette møde var vedtagelse af en resolution, hvori stillede en kraftig opfordring til Norges arbejdere, specielt de organiserede, om af al magt og evne at yde bidrag til de kjæmpende klassefæller, møbelsnedkerne i Kr.a og Rørosarbejderne.

Den 24de oktober afholdtes fælles styremøde af

de tilsluttede organisationer til behandling af et af sekretariatet udarbejdet forslag angaaende iværksættelse af en fællesagitation. Mødet vedtog saagodtsom enstemmig sekretariatets indstilling, og hvori midlerne til agitationens iværksættelse foresloges skaffet tilveie ved, at hvert tilsluttet forbund og enkelt forening tilskyder et beløb tilsvarende 50 øre pr. medlem.

Fællesagitationens iværksættelse er nu tilsikret og indbetalingen af det første halve beløb til samme er paabegyndt, ligesom henvendelse til de endnu udenom landsorganisationen staaende forbund, om deltagelse i fællesagitationen, er skeet i overensstemmelse med mødets beslutning.

Arbejdet med fællesagitationens planlæggelse vil med det første blive paabegyndt.

Foruden ovennævnte to fællesmøder har der den 12te december været afholdt endnu et, hvortil ogsaa de udenom landsorganisationen staaende forbunds- og foreningsbestyrelser var indbudt, for at drøfte hvad man burde foretage for paa bedste maade at bringe en foreløbig statistik tilveie over den for tiden herskende store arbejdsløshed i en hel række af fag og arbejdsgrøne.

Fra sekretariatets side forelaa et udkast til statistikschemata og arbejdsløshedsblanketter, og vedtoges disse i den foreslaaede skikkelse, ligesom det besluttedes at arbejdsløshedsstatistikken skulde optages gennem de respektive forbund og lokale samorganisationer samt partifraktionerne paa de forskjellige steder, og fra disse organisationers styrer indsendes til sekretariatet inden den 1ste februar 1902.

De af sidste kongres vedtagne nye love er trykt i 15000 eksempl. og protokollen over kongressens forhandlinger med love i 2000 eksemplarer.

Som følge af kongressens beslutning om ansættelse af helt ud lønnet forretningsfører har sekretariatet fra 1ste mai maattet leie eget kontor i Storgd. 20V og er leien herfor kr. 20.00 pr. maaned

Af De samv. fagforeninger i Kr.a har sekretariatet maattet optage et laan stort kr. 1000.00 til anskaffelse af forskjelligt inventar og kontorrekvisita, samt til dækkelse af det fra forrige regnskab noksaa store underskud, og for at have de nødvendige midler til administration.

I perioden siden kongressen er indmeldt Norsk malerforbund fra 1ste mai med ca. 300 medlemmer og fra 1ste juli Norsk murerforbund med 335 medl. Norsk bagerforbund meldte sig ud med lovligt varsel til 1ste januar, men har siden forandret denne didhen, at opsigelsen først udløber 1ste juli førstk. Bagerforbundets styre er dog forvisset om at deres kommende landsmøde vil beslutte, at forbundet fremdeles blir staaende i landsorganisationen.

Foruden ovennævnte to forbund har skofabrikarbeidernes nystiftede forening bleven indmeldt fra 1ste januar med 70 medlemmer.

Paa Den 6te skandinaviske arbeiderkongres har landsorganisationen været repræsenteret ved d'herrer A. Pedersen og P. Aarø, og var fra sekretariatets side til behandling paa kongressen opsat følgende spørsmål: «Bør fagskoler afløse det nuværende lærlingesystem til uddannelse af haandværkere?»

Ligeledes var efter indbydelse sekretariatet repræsenteret ved formanden ved indvielsen af «Folkets hus» i Bergen den 27de decbr. 01.

Under denne reise benyttedes anledningen til samtidig at holde nogle agitationsmøder i Bergen og Stavanger, ialt 10, inden de paa disse steder tilsluttede forbunds afdeling.

Efter henstilling fra Norsk jern- og metalarbeiderforbund, har sekretariatet behandlet forslag fra samme om forandring i de nugældende regler, for uddelelse af stipendier for haandværkere og tekniske arbeidere og er i den anledning en komite paa 2 mand — d'herrer D. Jensen og J. Johnsen —

nedsat, for sammen med i repræsentant fra ovennævnte forbund at udarbejde forslag til helt ud nye regler i omhandlede sag.

I henhold til sidste kongres beslutning om udarbejdelse af fælles statistikschemaaer, er dette arbeide paabegyndt og antages samme at kunde være tilendebragt og forelagt de forskjellige organisationers styre fra sekretariatets side udover vaaren.

Tarifopsigelser fra arbejdsgivernes side og deraf følgende konflikter, har jo ogsaa i den forløbne periode saaatsige hørt til dagens orden, og som følge heraf har jo sekretariatets vigtigste opgave og arbeide maattet koncentrere sig om dette, at værgede de angjældende fags arbeidere paa bedste maade, mod de fra arbejdsgiverhold rettede brutale angreb paa arbeidernes tidligere tilkjæmpede rettigheder og goder.

Af konflikter, foruden møbelsnedkernes og Rørosarbeiderne, der begge var paagaende ved sidste kongres, har der været følgende:

Glasmeestersvendene i Kr.a, tarifopsigelse fra mestrenes side. Blev bilagt uden arbeidsnedlæggelse ved mellemkomst af De samv. fagforeninger, og paa en for svendene tilfredsstillende maade. Blikkenslagerne i Kr.a nedlagde arbeidet den 1ste mai af samme aarsag. Efter 6 ugers arbeidsnedlæggelse blev konflikten hævet, med forhandling mellem repræsentanter fra sekretariatet og arbejdsgiverforeningens distriktsstyre, med gjensidig indrømmeise fra begge parter.

Den ved sidste kongres paagaende konflikt blandt formerne ved Mustad & Søns støberi i Lysaker endte efter ca. 4 maaneders kamp med fuld seier for arbeiderne.

Stenhuggerforbundets afdeling ved Grorud nedlagde arbeidet ved midtsommertider for at faa en tarif gennemført, hvilket ogsaa lykkedes efter 8 dages arbeidsnedlæggelse.

Ved Gravehalstunellen opstod konflikt grundet bebudet lønsnedslag. Blev bilags indtil videre med Arbejdsmandsforbundets mellemkomst.

Sidst paa aaret fik Skotøiarbejdernes forening i Kr.a sin med en skofabrik truffe overenskomst opsagt til udløb 15de januar. Endte med at fabrikken tog opsigelsen tilbage.

Konflikten blandt formerne ved Øhrens mek. værksted i Trondhjem, grundet arbejdets lønsnedslag, endte ogsaa med at lønsnedslaget toges tilbage, efter indledede underhandlinger med arbejderne. En lignende blandt formerne i Bergen af samme aarsag, endte paa samme maade.

Møbelsnedkerne i Drammen fik ogsaa sin tarif opsagt; men undgik arbejdsnedlæggelse i sidste øieblik, idet der ved forhandling opnaaedes enighed om en ny overenskomst.

Ialt, iberegnet møbelsnedkerne og Rørosarbejderne, har der saaledes været 11 konflikter inden landsorganisationen i den forløbne periode. Af disse følgende uden udgift for organisationen: Glasmestersvendene, stenhuggerne ved Grorud, Gravehalsarbejderne, skofabrikarbejdernes, formerne i Tr.hjem og Bergen og møbelsnedkerne i Drammen. Møbelsnedker- og Rørosarbejderkonflikten er jo ogsaa nu endt; men da resultatet af disse konflikter vil være i frisk erindring hos de fleste gennem arbejderpressen, skal vi ikke her nærmere komme ind paa dette. Kun skal vi tilføie, at et efter forholdene godt resultat for arbejderne opnaaedes.

Paa grund af alle disse konflikter, specielt de 2 største og langvarigste, har ekstrakontingenten været gaende i et træk i meget over et aar, hvilket selvfølgelig har bidraget sit til, at trætkjøre de mindre forstaaelsesfulde og stabile medlemmer inden de forskellige organisationer. Dette i forbindelse med de saakaldte «flaue tider» har bidraget til at medlems-

antallet inden landsorganisationen ikke har øget i den forløbne periode, men staar omtrent paa samme niveau, som ved sidste kongres. De samv. fagforeninger er fra nytaar af at betragte som udgaet, som en følge af de afsidste kongres vedtagne forandringer i lovene, angaaende forholdet overfor de lokale samorganisationer. De foreninger, der gennem De samv. stod tilsluttet landsorganisation, vil imidlertid blive overført som direkte indmeldte, forsaavidt som de ikke har paadraget sig en altfor stor restance.

Angaaende udgifterne ved de forskellige konflikter, samt administration, henvises til regnskaberne, ligeledes med hensyn til restancerne.

Naar landsorganisationen har været sat istand til at holde disse, tildels lange og store konflikter indtil et for arbejderne nogenlunde tilfredsstillende resultat kunde opnaaes, saa kan vi i høi grad herfor takke vore danske og svenske klassefæller, der har ydet os en kraftig støtte, i den for vor unge landsorganisation saa tunge tid.

Fra vore danske brødre har vi saaledes til Rørosarbejderne ialt modtaget under kampen kr. 21 300.00 og fra vore svenske brødre kr. 11 850.09.

For nærværende er ingen konflikt gaende indenfor landsorganisation; men en er i udsigt til 1ste april, idet stenhuggerne i Kr.a til denne tid har faaet sin tarif opsagt fra arbejdsgivernes side med bebudet lønsnedslag af optil 25 %.

Kristiania 15de januar 1902.

For sekretariatet

A. Pedersen,
torretningsfører.

Ekstrakt af regnskabet for Arb. fagl. landsorganisations

<i>Indtægt:</i>			
Kassebeholdning fra forrige aar		kr.	38.11
Slemmestad arb. forening, administr. kont.	kr.	7.28	
Træarbejderforbundet do.	»	121.14	
Formerforbundet do.	»	67.08	
De samv. fagforeninger Kr.a do.	»	174.58	
Bagerforbundet do.	»	72.00	
Arbejdsmandsforbundet do.	»	360.00	
Stenhuggerforbundet do.	»	98.76	
Boghinderforbundet do.	»	32.76	
Tobaksarbejderforbundet do.	»	28.80	
Malerforbundet do.	»	17.04	

Underskud i halvaaret. Balance . . . . . * 979.44
 * 240.39

Kr. 1257.88

Pr. 30/6 1901.

Fra 30te juni til

<i>Indtægt:</i>			
Træarbejderforbundet, administrationskont.	kr.	112.20	
Formerforbundet do.	»	68.00	
Boghinderforbundet do.	»	48.06	
Stenhuggerforbundet do.	»	140.00	
Bagerforbundet do.	»	103.00	
De samv. fagf., Kr.a, do.	»	229.32	
Tobaksarbejderforbundet do.	»	34.50	
Arbejdsmandsforbundet do.	»	630.70	
Malerforbundet do.	»	53.00	
Murerforbundet do.	»	127.50	
Iryns fyrstikarb.s forening do.	»	3.50	

I.aan af De samv. fagforeninger, Kristiania . . . . . kr. 1549.78
 1000.00
 Overført fra streikeregnskabet for streikeudgifter . . . . . * 157.05
 365 exemplarer af bogen «Fagforeningsbevægelsen i Danmark» . . . . . * 394.90

Kr. 3101.73

Pr. 31te december 1901.

Revideret og
 A. Guldbrandsson.

administrationskasse fra 31. decbr. til 30. juni 1901.

<i>Udgift:</i>			
Kontorrekvisita	kr.	31.70	
Tryksager	»	281.25	
Husleie.	»	85.00	
Udgifter ved kongressen	»	206.53	
Løn til forretningsføreren og sekretæren.	»	625.00	
Abonnement paa aviser.	»	4.85	
Diætgodtgjørelse til repræsentanter paa hovedstyrets aarsmøde	»	23.55	

Kr. 1257.88

31te december 1901.

<i>Udgift:</i>			
Underskud fra forrige halvaar	kr.	240.33	
Kontorrekvisita	»	95.41	
Tryksager	»	426.58	
Løn til forretningsføreren 6 mdr. a kr. 150.00	»	900.00	
Husleie.	»	257.00	
Repræsentations- og agitationsudgifter	»	309.55	
Inventar	»	138.82	
Porto	»	49.99	
Abonnement paa aviser	»	27.85	
Et pengeskrin	»	10.70	
Fotografi fra Den skandinaviske arbejderkongres	»	24.55	
365 exempl. af bogen «Fagforeningsbevægelse i Danmark» med omkostninger	»	385.06	
Reise- og diætgodtgjørelse	»	41.40	
Assurancepræmie	»	2.75	
Diverse udgifter	»	25.00	
Kassebeholdning, balance	»	166.74	

Kr. 3101.73

A. Pedersen, forretningsfører.

befundet i orden.
 J. Myhre. Herm. Olsen.

Status pr. 31te*Aktiva.*

Indestaaende i Folkebanken	kr. 75.00
Kontant kassebeholdning	» 91.94
Inventar	» 150.00
Kontorrekvisita	» 120.00
Love, kongresprotokoller m. m.	» 150.00
Balance — underskud	» 413.06

 Kr. 1000.00

Pr. 31te december 1901.

Regnskabet og status revideret. Bankbøger og

Ekstrakt af regnskab for landsorganisationens*Indtægt.*

Indkommen ekstrakontingent	kr. 15 252.37
Overført af det fra Danmark indkomne »	500.00
Indk. restance fra De samv. fagf. til stenhuggerstreiken	» 460.00

 Kr. 16 212.37

Pr. 30te juni 1901.

Regnskabet revideret og befundet

Kristiania, 1ste september 1901.

A. Gudbrandsson.

december 1901.*Passiva.*

Laan af De samv. fagforeninger, Kr.a. . kr. 1000.00

 Kr. 1000.00

A. Pedersen,
forretningsfører.

kassebeholdning efterseet og befundet i orden.

streikekasse fra 21. januar 1901 til 30. juni 1901.*Udgift.*

Møbelsnedkerne, streikeunderstøttelse .	kr. 6 105.00
Rørosarbejderne do.	» 3 979.07
Arb.smændene ved Meraker do.	» 65.00
Formerne ved Lysaker do.	» 3 960.00
Bødkerne i Kristiania do.	» 40.00
Blikkenslagerne i Kr.a do, ...	» 1 900.00
Porto	» 1.61
Kassebeholdning	» 161.69

 Kr. 16 212.37

---

i orden efter bøger og bilag.

F. Myhre. Herm. Olsen.

Fra 30te juni 1901

Indtægt.

De samv. fagf. ekstrakont.	kr.	4 446.00	
Træarb.forb. do.	»	1 030.00	
Stenhuggerforb. do.	»	4 750.00	
Formerforb. do.	»	2 239.00	
Bogbinderforb. do.	»	1 297.60	
Tobaksarb.forb. do.	»	535.00	
Malerforbundet do.	»	1 050.00	
Bagerforbundet do.	»	2 925.00	
Murerforbundet do.	»	888.50	
Slemmestad arb.for. do.	»	37.50	
			kr. 19 198.60
Handskemagernes fore. særskilt ekstrak.	»	111.75	
Guldsmedsvendenes forening bevilgning	»	50.00	
Fra De samv. fagforbund i Danmark	»	11 300.00	
Fra landsorganisationen i Sverige	»	10 550.00	
Kassebeholdning fra forrige kvartal.	»	164.69	
Frivillige bidrag paa lister.	»	3 264.43	
			Kr. 44 639.47

Pr. 4de januar 1902.

Status pr. 4de

Aktiva.

Udestaaende fordringer:

De samv. fagf. ekstrakont.	kr.	1 189.50	
Formerforbundet do.	»	88.50	
Tobaksarb.forb. do.	»	980.00	
Malerforbundet do.	»	500.00	
Murerforbundet do.	»	1 614.00	
			kr. 4 372.00
Indestaaende i Folkebanken	»	1 500.00	
Kontant i kassen	»	617.90	
			Kr. 6 489.90

Pr. 4de januar 1902.

Regnskabet og status revideret. Bankbøger og
A. Gudbrandsson.

til 4de januar 1902.

Udgift.

Møbelsnedkerne, streikeunderstøttelse	. kr.	1 999.46
Rørosarbejderne do.	»	39 791.01
Udbetalt stenhuggerforbundet indkommet restance til streiken i 1900.	»	460.00
Udbetalt murerforbundet indkommet restance til streiken i Bergen 1900.	»	70.00
Salg af veksler fra Sverige paa bidrag.	»	8.95
Forskjellige udgifter ved Rørosstreiken	»	192.15
Kassebeholdning, balance	»	2 117.90

Kr. 44 639.47

A. Pedersen, forretningsfører.

januar 1902.

Passiva.

Kapitalbeholdning	. kr.	2 117.90
Udestaaende fordringer, balance	»	4 372.00

Kr. 6 489.90

A. Pedersen, forretningsfører.

kassebeholdning efterseet og befundet i orden.
F. Myhre. Herm. Olsen.